

Sunde sikre arbejdspladser = attraktive arbejdspladser

v. Helle Birk Domino, arbejdsmiljøchef, SEGES

SEGES

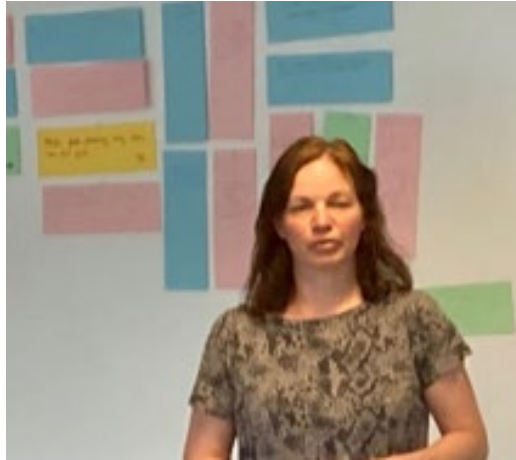
STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Agenda

- Kort præsentation af afd. Arbejdsmiljø
- Status på am i landbruget
- Drøftelser
- Værktøjer – I skal arbejde
- 3 til at tage med hjem
  - Strategisk
  - Praktisk
  - Lavpraktisk

Arbejdsmiljøafdelingen, SEGES

Marianne Norup

Astrid Stampe Lovelady

Christina Edstrand

Helle Birk Domino

Formålet med fokus på arbejdsmiljø

**Det skal være trygt og sundt
at gå på arbejde i landbruget.**

- Knække ulykkeskurven
- Mindske nedslidning
- Øge trivsel og bidrage til attraktive arbejdspladser i landbruget

*Et godt arbejdsmiljø øger medarbejdernes **sikkerhed og trivsel** og styrker samtidig **produktiviteten**.*

*Forebyggelse af ulykker vil forhindre **personlige tragedier** – en effekt, der er uvurderlig for de berørte*

*Et godt arbejdsmiljø sikrer en **attraktiv arbejdsplads** og gør dermed landbruget til et **attraktivt erhverv** for tiltrækning af arbejdskraft*

Vi har fokus på og skaber

- Attraktive arbejdspladser, der tiltrækker og fastholder gode medarbejdere
- Gode fortællinger for erhvervet
- Hjælp til at fastholde gode/dygtige medarbejdere
- Plads til både familie- og arbejdsliv, work-life balance
- Bæredygtige landbrug, der prioriterer at udvikle, fastholde og rumme alle medarbejdere – centrale faktorer i ESG
- Indsatser, der fremmer verdensmål 3, mental sundhed og trivsel, samt 8, anstændige job med lige muligheder

Vi har ekspertviden inden for Arbejdsmiljøloven

om ergonomi, biologi, kemi og det fysiske og psykosociale område, herunder:

- dit lovpligtige ansvar
- personlig sikkerhed
- kulturmødet
- trivsel
- sikkerhedskultur
- kommunikation
- formelle krav
- risikovurdering
- APV

Vi leverer

- Undervisning
- Digitale løsninger
- Innovative værktøjer
- Formidling af ny viden
- Løsninger til forebyggelse
- Projektledelse, projektdeltagelse
- Input til erfagrunder, internationale som danske
- Deltagelse i relevante events for arbejdsmiljø i landbruget
- Uddannelse af landbrugets arbejdsmiljørepræsentanter

Vi samarbejder med

- Landmænd
- Ansatte
- Jobcentre
- Myndigheder
- DLBR og L&F
- Landbrugsskoler
- Finansielle institutter
- Forsikringselskaber
- Forskningsinstitutioner
- Leverandører/Aftagere
- Arbejdsmarkedets parter
- Internationale virksomheder

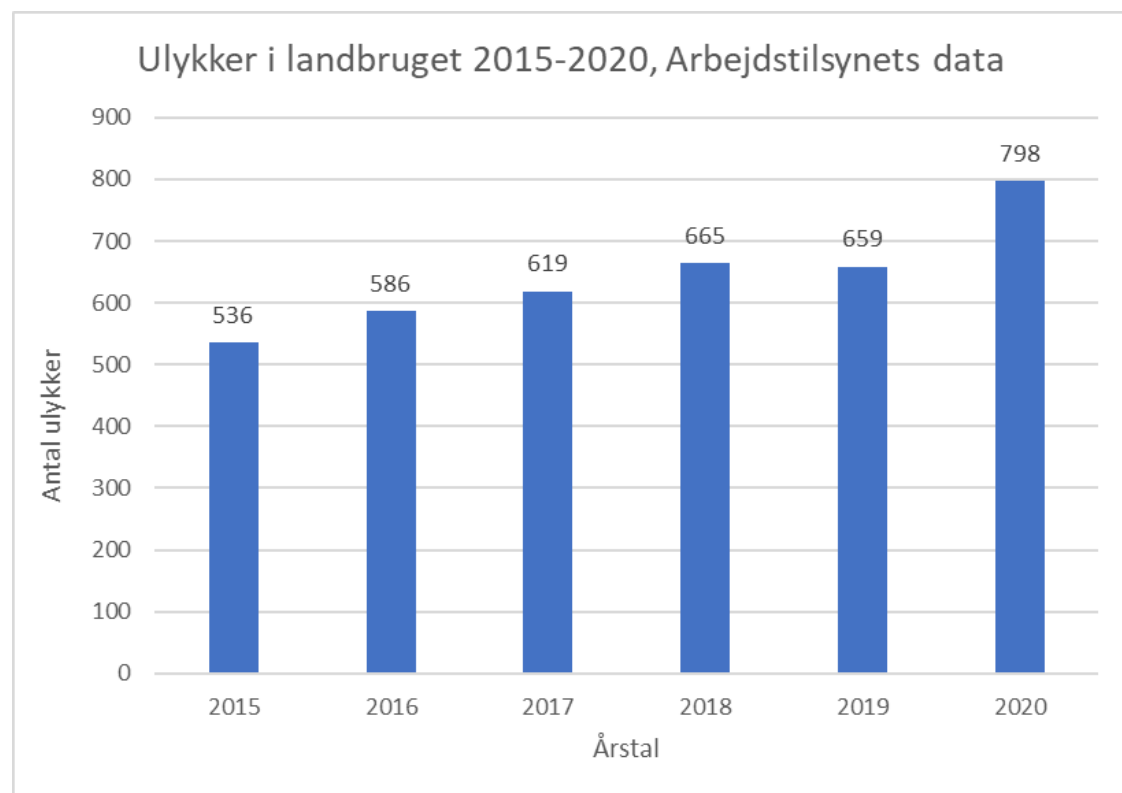

**Vi arbejder for attraktive arbejdspladser i landbruget
– og for at få sikkert hjem fra en god arbejdsdag**

Ulykker i landbruget – sker de stadig?

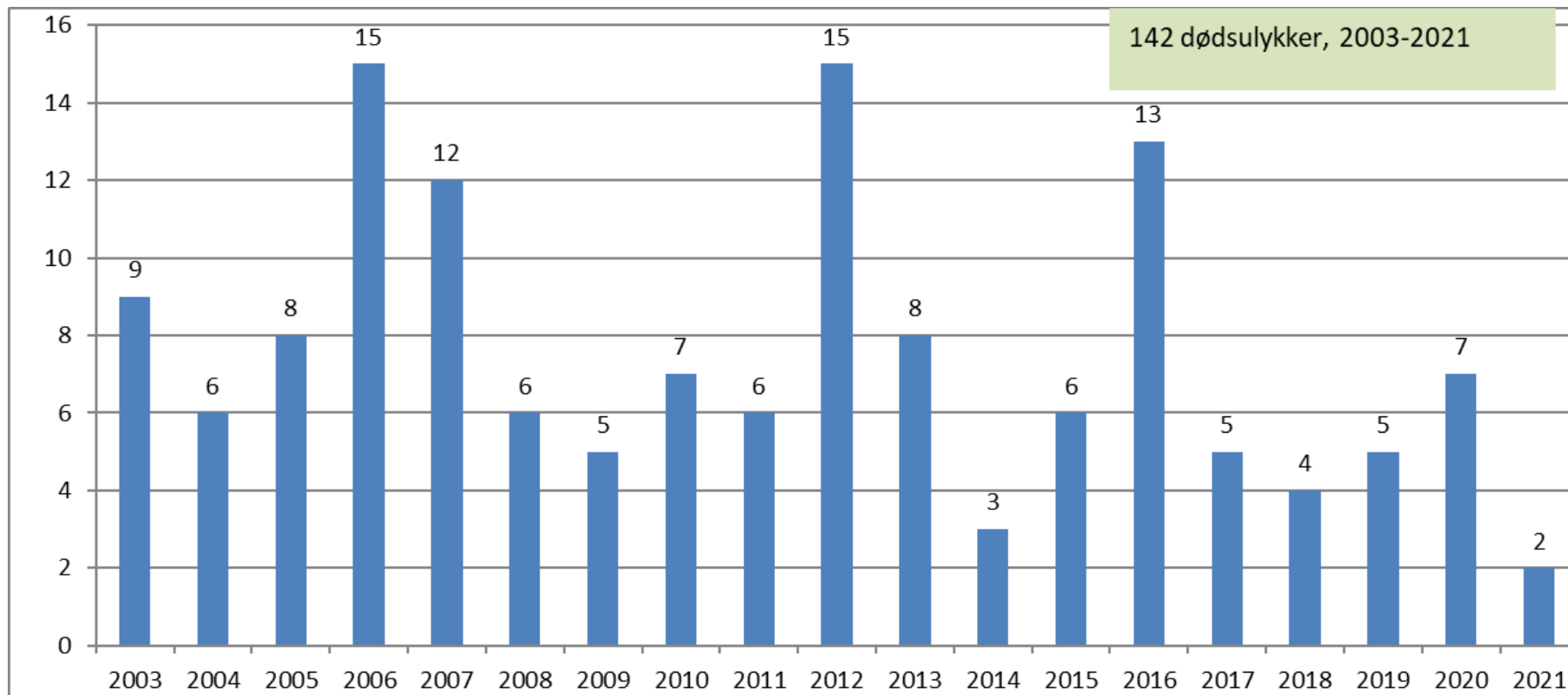
Alvorlighed (Skadens følger i 3 grupper)	Registreringsår						I alt
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1 Dødsulykke	3	10	5	3	4	7	32
2 Arbejdsudygtighed mindst 3 uger	242	289	247	240	222	297	1537
3 Arbejdsudygtighed mindre end 3 uger	289	264	297	336	334	400	1920
9 Skadens følger uoplyst	2	23	70	86	99	94	374
I alt	536	586	619	665	659	798	3863

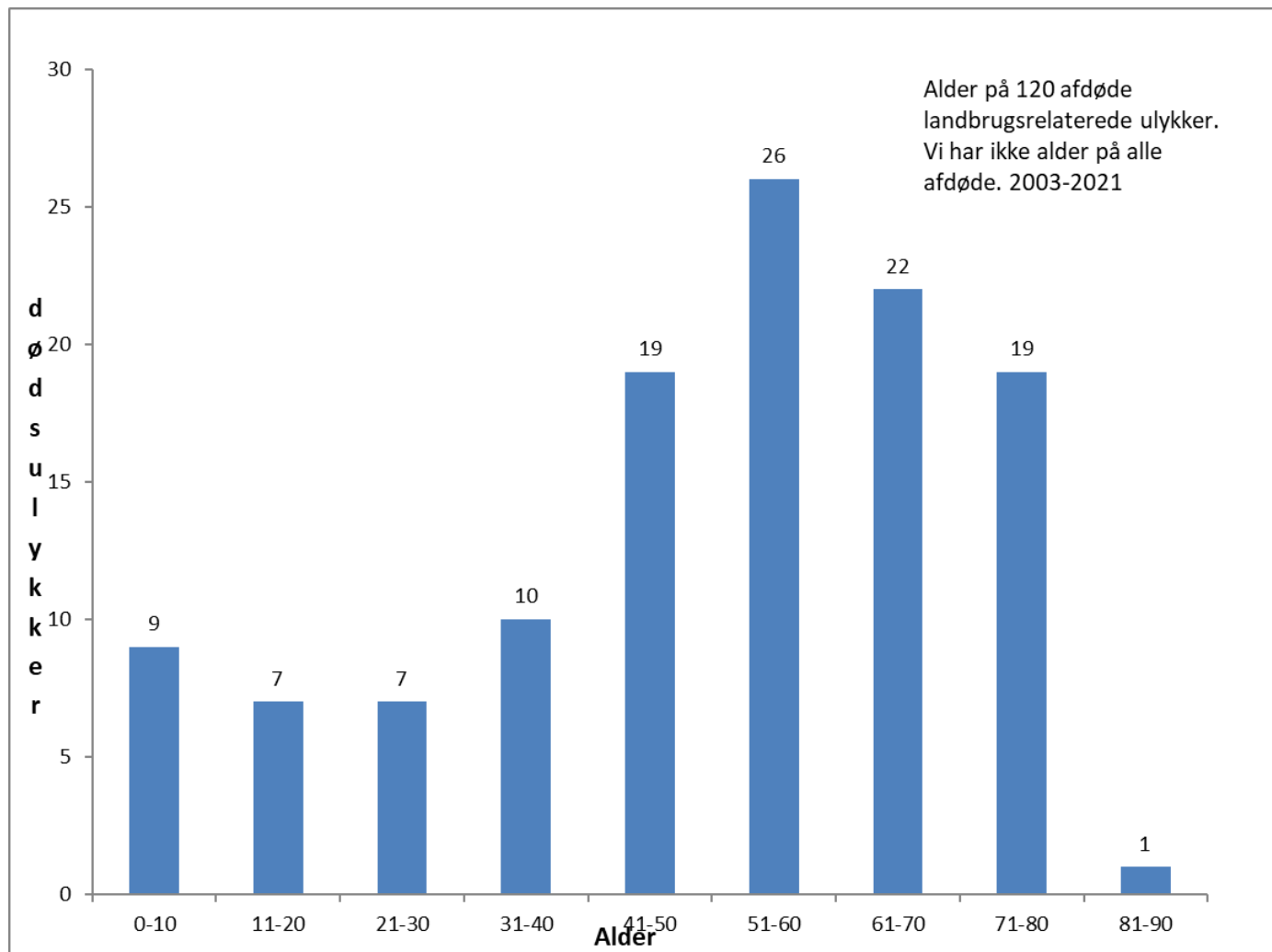
➤ 3 uger er lang sygemelding og en alvorlig ulykke

”især i landbruget ?”

Landbrugsrelaterede dødsulykker over årene... noget lignende ses ikke i andre brancher..

Alder på forulykkede - dødsulykker

Ulykker fordelt på alder

Tabel 6: Anmeldte arbejdsulykker 2012-2016 inden for landbruget fordelt på skadelidtes alder og skadens følger (alvor)

Alder	1 Dødsulykker	2 Alvorlige arbejdsulykker (=> 3 uger)	3 Øvrige arbejdsulykker (< 3 uger)	I alt
0 - 17 år	1	40	49	90
18 - 24 år	1	265	335	601
25 - 29 år		194	183	377
30 - 34 år	1	157	164	322
35 - 39 år	2	114	135	251
40 - 44 år	4	101	115	220
45 - 49 år	3	121	124	248
50 - 54 år	4	96	132	232
55 - 59 år	3	109	65	177
60 - 64 år	2	44	45	91
65 + år	11	72	22	105
Alder uoplyst		25	29	54
I alt	32	1.338	1.398	2.768

For godt 35 % af ulykkerne er skadelidte mellem 18-29 år

Og aldersgruppen 18-24 år alene udgør ca. 25 % af ulykkerne

1/3 af dødsulykkerne vedrører personer over 65 %

Landbruget – udpeget til et nedslidningstruet erhverv

Nedslidning kan afhjælpes, også i landbruget

Nedslidning og smerter i nakke, skuldre, ryg, knæ og andre steder i kroppen er en udbredt konsekvens af at arbejde i landbruget. Ofte med søvnløse nætter til følge.

Noget er svære at gøre noget ved, mens noget er lettere at gøre noget ved.

Der er derfor god grund til, at ledelse og medarbejdere vurderer, om arbejdet tilrettelægges på den

- mest hensigtsmæssige måde og
- man bruger tekniske hjælpemidler og
- varierer arbejdet, så nedslidning undgås.
- Om der er instrueret tilstrækkeligt
- Om en professionel ergo/fysioterapeut kunne hjælpe med fokus

Arbejdsopgaverne i landbruget er kendetegnet ved mange manuelle opgaver, som kan være fysisk belastende og medføre nedslidning og muskel-skeletbesvær.

Drivning af grise

 Afspil film

 Download plakat

Malkning

 Afspil film

 Download plakat

Kalvehytter

 Afspil film

 Download plakat

Traktorkørsel

 Afspil film

 Download plakat

Smågrise

 Afspil film

 Download plakat

Fysisk hårde opgaver i landbruget

Løft, træk, skub – bæring (spande/sække/kalve, grise)

Malkning – ESG

Håndtering af smågrise – ESG

Mange timer i ikketilpasset førerhus

Ulykker og nedslidning er en bekostelig affære – en række udgifter forbundet hermed

Omkostninger for den tilskadedkomne: <ul style="list-style-type: none"> • Indkomsttab • Udgifter til medicin • Egenbetaling for behandling • Værdi af tabt livskvalitet • Smerter	Omkostninger for arbejdsgiver: <ul style="list-style-type: none"> • Løn under sygdom • Produktionstab • Rekruttering og oplæring • Forsikringspræmier
Omkostninger for staten: <ul style="list-style-type: none"> • Overførselsindkomster (fx sygedagpenge, førtidspension mv.) • Tabt skatteindtægt • Behandling i sundhedssystemet og rehabilitering	Omkostninger for samfundet: <ul style="list-style-type: none"> • Produktionstab • Værdi af mistet liv / værdi af mistede produktive leveår • Sundhedsvæsen • Administrative og juridiske processer

+ bøder, påbud, kompetencepåbud
+ dårligt ry, mister ansat, svære at rekruttere etc

S'et i ESG – hvordan kan arbejdsmiljø spille ind her

OHS dækker alle 5 elementer som er bærende i arbejdsmiljøbegrebet og reguleres af arbejdstilsynet

Materielle og formelle forhold der skal være styr på:

1. Fysiske
2. Kemiske
3. Biologiske
4. Ergonomiske
5. Psykiske

Arbejdspladsvurdering, Årlig arbejdsmiljødrøftelse, årlige eftersyn, beredskab, instruktion, tilsyn, certifikater, efteruddannelse, arbejdsmiljøorganisation, arbejdsmiljørepræsentant og arbejdsmiljøleder. etc

Noget af det bedste i verden

Environment

- Climate Change & Carbon Risk
- Use of Raw Materials, Water & Energy
- Biodiversity & Land-use
- Generation of Wastes & Noise

Social

- Human Rights
- Labour Rights, Equal Opportunities
- Occupational Health & Safety
- Government and Community Relations
- Consumer Protection, Product Safety
- Personal Data Safety & Privacy

Governance

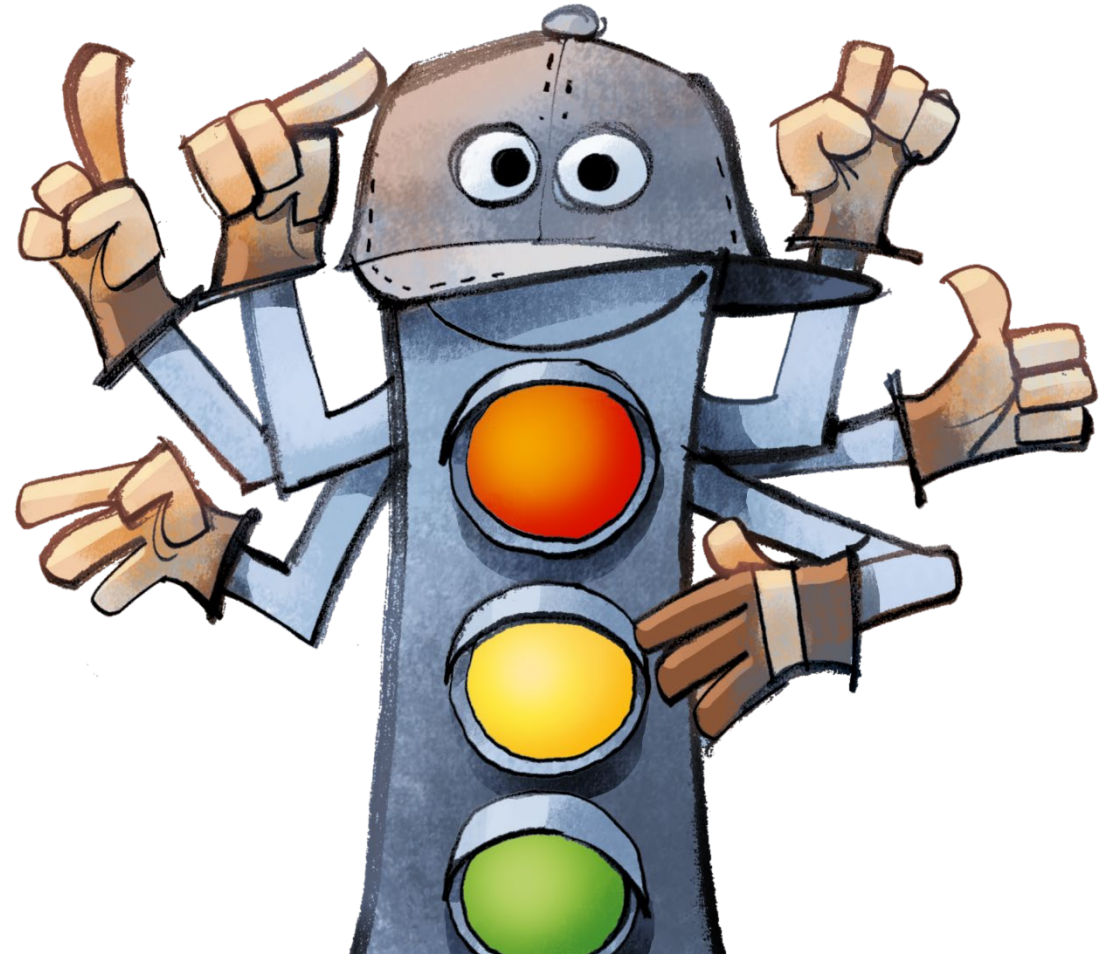
- Transparency, Reporting on Material Issues & Audited Reports
- Board Composition and Independence
- Accounting risk, & Audit Committee| Structure
- Bribery and Corruption
- Aggressive Tax Planning

Hvordan får man styr på alt det på bedriften – struktureret tilgang

- Drop at ulykker og nedslidning skyldes uheld
- Risikovillighed skal der gøres op med ”man må påregne at miste en finger”
- Andre øjne på og italesæt ”info fra sikkerhedsrunderinger”
- Sætte sig mål – hellere mikromål end ingen mål – følg op på fremdrift
- Viden ind på bedriften om ansvar og lovgivning
- Være gode rollemodeller
- Stil krav OG ros medarbejdere når arbejdet udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt
- Brug af rette tekniske hjælpemidler – spring ikke over.

5 elementer der kan beskrive OHS indsats, status og fremdrift

1. Årlig arbejdsmiljødrøftelse med fastsættelse af mål - centralt
2. Målbare data
3. Sikkerhedsrundring med tilhørende handlingsplan – målbart hvor meget der handles på
4. Egen vurdering ved brug af indikatorer
5. Prosa

Årlig arbejdsmiljødrøftelse kan vise sig som centralt element til den samlede ESG

En **kvalitetssikret** solid statusrapport omhandlende **status, mål og fremdrift**.

Gennemførelse af den lovpligtige årlige arbejdsmiljødrøftelse vil afdække centrale elementer:

- Hvordan bedriften vil tilrettelægge samarbejdet om sikkerhed og sundhed i *kommende år*
- Vurdere, om det *foregående års* mål vedr. OHS er nået.
- Fastlægge mål vedr. OHS for det *kommende års* samarbejde.
- Fastlæggelse af en kompetenceudviklingsplan vedr. OHS-viden for virksomheden.

Sammen med mere målbare data vil opsamling på drøftelse kunne give et

- billede af **årets forløb – OHS-indsatsen**,
- **Intentionerne om næste års indsats** og
- Give et overblik over de helt **specifikke konkrete nærværende mål** som der skal **handles på for den enkelte bedrift**

Noget af det bedste i verden

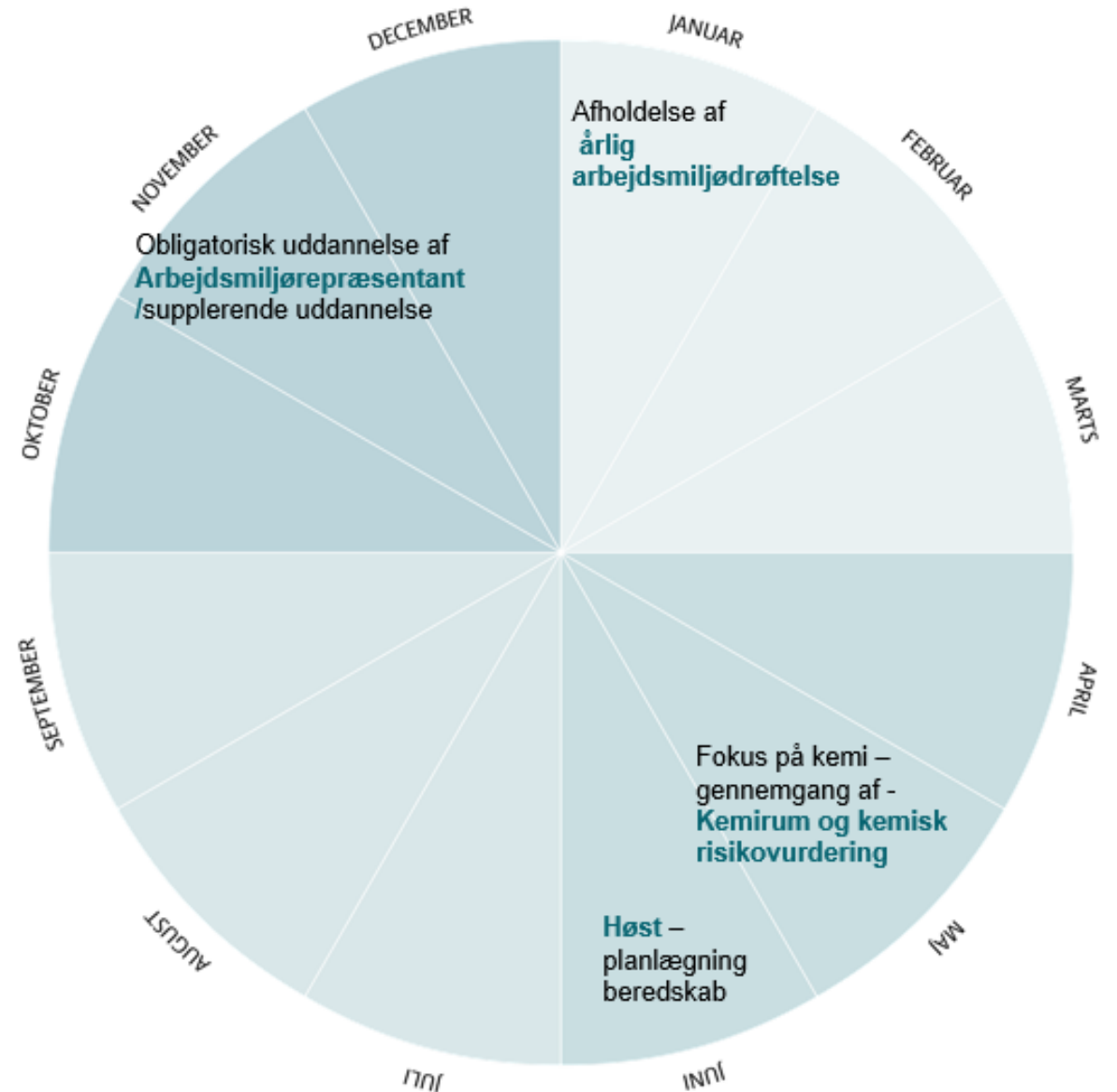
Årshjul hjælper på struktur

Mikromålene gøres operationelle ved hjælp af et årshjul

Mikromål kan være:

- Køb/brug gyllealarm
- Udarbejd procedure vedr. Beredskab
- Kemisk risikovurdering
- Gennemgang af stiger
- Stabling af halmballer
- Nye sikkerhedsskilte
- Afprøv bedre værnemidler

Noget af det bedste i verden

Målbare elementer

Fakta:

Er der modtaget følgende reaktioner fra Arbejdstilsynet de seneste 3 år?

Straks påbud ja nej

Påbud med frist ja nej

Forbud ja nej

Rådgivningspåbud ja nej

Bødeforlæg ja nej

Er afgørelserne efterkommet og sagen afsluttet? ja nej

Hvad er virksomhedens smilestatus?

Rød 🙄, gul 😐, grøn 😊

- Antal ulykker i indeværende år – hvor mange er anmeldt
- Medarbejderomsætning
- Antal punkter i handlingsplan (sikkerhedsrundring)
- Implementering af nye tiltag (efteruddannelsesdage, indkøb af tekniske hjælpemiddel mm.)

Noget af det bedste i verden

Relevante indikatorer udpeges og vurderes på en skala og understøttes af prosa

Virksomheden er bedst tjent med at alle er raske og sunde, da fravær på grund af sygdom eller stress påvirker den daglige drift og økonomi. Derfor kan sundhed være et vigtigt fokusområde i virksomhedens daglige ledelse og drift. Man kan bidrage til sundhed ved for eksempel at gå forrest i brug af værnemidler og tekniske hjælpemidler, god planlægning af arbejde og kræve en respektfuld omgangstone.

Vi har fokus på sundhed og trivsel i den daglige ledelse og drift af virksomheden

Arbejdsulykker skal forebygges og der skal følges op, hvis de sker. Aktiviteter for forebyggelse og opfølgning er bl.a. at man anmelder en ulykke i EASY, medarbejdere orienteres om en hændt ulykke, forebyggende tiltag iværksættes, nærved-ulykker håndteres, centrale personer kender pligter og ansvar i forbindelse med en arbejdsulykke, der afholdes sygefraværssamtaler og der findes en beredskabsplan for personulykker.

Vi forebygger arbejdsulykker og følger op, hvis der sker en ulykke eller en nærved-ulykke

Her forholder man sig til på hvilket niveau man synes man er på og underbygger vurderingen med kort tekst

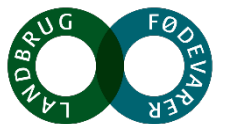
I tilhørende tekstboks mulighed for at forklare hvorfor man har vurderet sin virksomhed, hvor på skalaen

Sikkerhedsrundring med ajourført handlingsplan – nye øjne og opfølgning

Noget af det bedste i verden

Noget af det bedste i verden

Ender ud i konkret handlingsplan

Handling	hvem	Hvornår deadline	opfølgning
Faremærk kemi	XX	dato	driftsleder
Erstat stiger	YY	dato	ejer

Samlet OHS bidrag til S i ESG

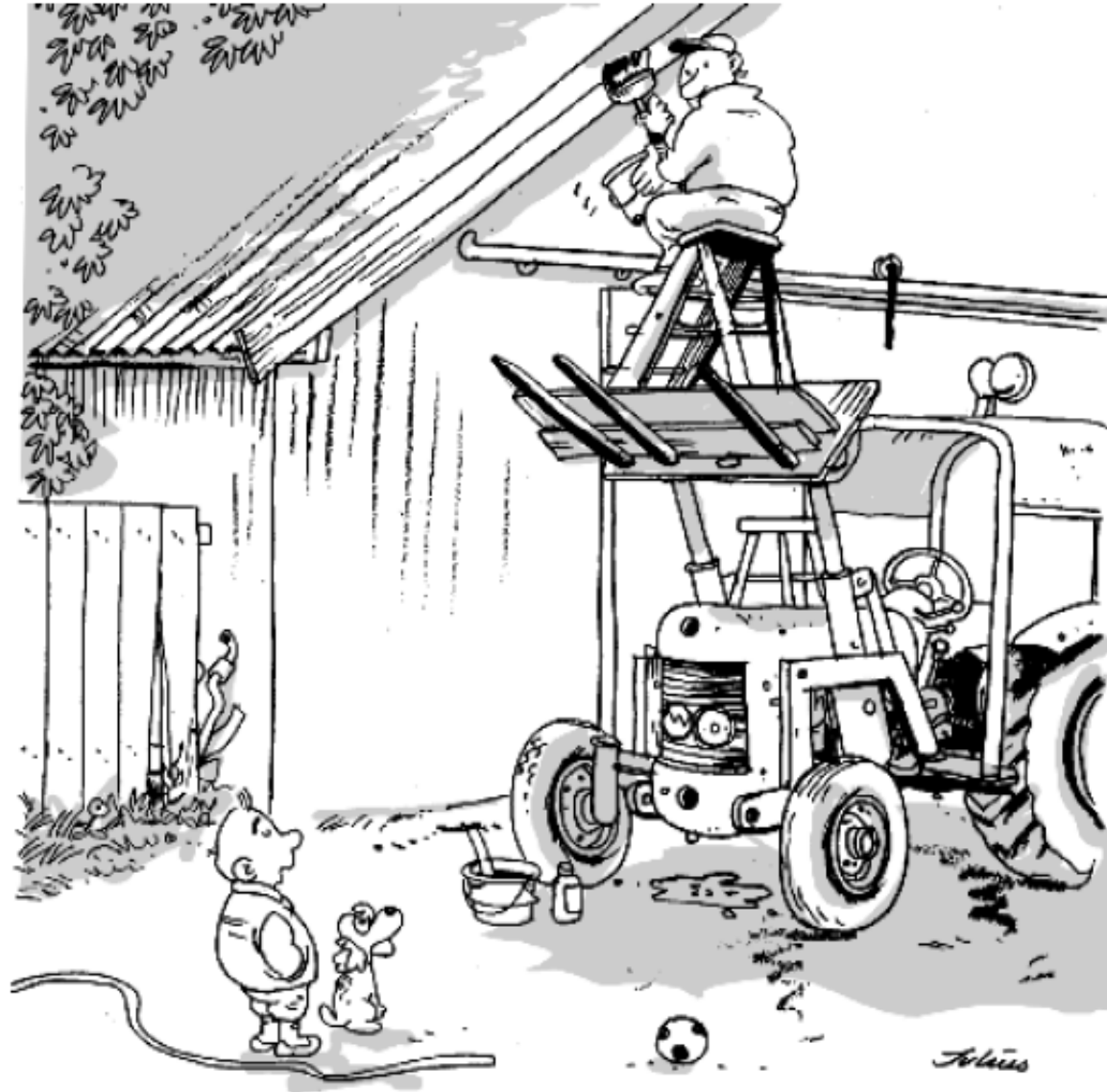
- En drøftelse - den lovpligtige årlige arbejdsmiljødrøftelse – hvor alle medarbejdere og arbejdsgiver deltager. Herunder fastsættes mål (kommende år), mål fra sidste år vurderes, samarbejdet fastlægges og kompetence plan udfærdiges.
- Målbare data
- Vurderinger af indikatorer på skala
- Sikkerhedsrundring med konkret handlingsplan – fremdrift
- Samlet statusrapport, der er kvalitetssikret ved at en arbejdsmiljørådgiver med faglig specialviden, har deltaget i indsamling af ovenstående og udfærdiget rapporten

S-bidrag (prosa og målbare data) til den samlede årsrapport som drifts økonomien sammenfatter – spiller fint sammen med ledelsesmæssige/strategimæssige tilbageblik og fremadrettet blik

SEGES og NORDEA

Kan vi sammen
højne sikkerheden
hos
jeres kunder?
vores landmænd?

- Mor spørger om du snart er færdig med trappestigen?

Nordea